VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 207)**
- **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 194)**

z dnia 5 listopada 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 207)

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 194)

5 listopada 2014 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Piechoty (PO)**, przewodniczącego Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie komisyjnego projektu uchwały w sprawie ustanowienia dnia 20 listopada Ogólnopolskim Dniem Praw Dziecka (druk nr 2813).

W posiedzeniu udział wziął: **Marek Michalak** rzecznik praw dziecka wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski, Brygida Śliwka, Maciej Zaremba** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jacek Markiewicz, Adam Niewęgłowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dzień dobry. Witam państwa na wspólnym posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Witam w imieniu pani przewodniczącej Stanisławy Prządki oraz własnym, prezydiów obydwu Komisji.

W projekcie dzisiejszego posiedzenia Komisji mamy pierwsze czytanie komisyjnego projektu uchwały w sprawie ustanowienia dnia 20 listopada Ogólnopolskim Dniem Praw Dziecka (druk nr 2813). Czy do tej propozycji porządku posiedzenia są uwagi? Nie słyszę, zatem przyjmuję, że porządek posiedzenia został przyjęty.

Proszę zatem panią przewodniczącą Stanisławę Prządkę o przedstawienia projektu uchwały.

Poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysokie Komisje, pomysł ustanowienia dnia 20 listopada Ogólnopolskim Dniem Praw Dziecka w 25. rocznicę uchwalenia Konwencji o Prawach Dziecka i w 55. Rocznicę uchwalenia Deklaracji Praw Dziecka przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych wniósł pan minister rzecznik praw dziecka.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka do tej propozycji odniosła się bardzo pozytywnie i podjęła stosowne działania legislacyjne. Cieszę się, że Komisja Polityki Społecznej i Rodziny dołączyła do naszej inicjatywy. Dziękuję panu przewodniczącemu i Komisji. Dziś wspólnie możemy odbywać to pierwsze czytanie w gronie, w obecności członków obydwu Komisji.

Dlaczego jest i skąd pochodzi ta cenna inicjatywa? Chciałabym podkreślić, zanim przedstawię projekt tej uchwały, chciałabym podkreślić kilka takich ważnych kwestii. Niewątpliwie pan rzecznik będzie chciał dodać kilka rzeczy.

Chcę powiedzieć, że właśnie Polska była tym pierwszym krajem, który przedstawił projekt konwencji i zaproponowała Komisji Praw Człowieka ONZ jej uchwalenie. Z całą pewnością jest to jeden z największych, albo największy, sukces Polski na arenie międzynarodowej. Dzisiaj, kiedy przypada 25. rocznica uchwalenia Konwencji, dobrze będzie jeśli ten piękny jubileusz ćwierćwiecza, polski Sejm będzie mógł zaakcentować. Podkre-

śli, wzmocni dotychczasowe działania i osiągnięcia wszystkich instytucji w państwie, które zajmują się problemami dzieci. Myślę przede wszystkim o parlamencie Rzeczypospolitej Polskiej.

Mamy wyjątkowe i, powiedziałabym, nowatorskie rozwiązanie. Mamy jako kraj instytucję Rzecznika Praw Dziecka, która to instytucja jest organem konstytucyjnym, która, wydaje mi się, nie ma sobie równych w Europie. Z polskich doświadczeń, polskich dokonań mogą czerpać inne kraje. Mogą przyglądać się jak polskie instytucje opiekują się dziećmi, jakie podejmują działania, które oczywiście nie są jeszcze doskonałe.

Wciąż mamy bardzo wiele uwag i mamy bardzo wiele do zrobienia, jeśli chodzi o ochronę dzieci przed przemocą, przed zdarzeniami, które w tak wielu rodzinach mają miejsce. Myślę, że jest to zadanie dla nas wszystkich i ten problem nie może uchodzić naszej uwadze, uwadze rzecznika praw dziecka i innych instytucji, które są kompetentne i odpowiedzialne w tej dziedzinie. To jest również zadanie każdego z nas, bo kiedy widzimy krzywdę dziecka, to każdy z nas wtedy reaguje.

Szanowni państwo, zanim jeszcze przedstawię projekt, chciałabym powiedzieć, że w ubiegłym roku Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka wspólnie z rzecznikiem praw dziecka zorganizowała konferencję „Wolność i odpowiedzialność". To była konferencja z okazji 65. rocznicy uchwalenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i 24. rocznicy uchwalenia Konwencji o Prawach Dziecka. Była to bardzo owocna, bardzo merytoryczna konferencja, która skupiła tak wiele autorytetów nauki, praktyków. Myślę, że dokonania, wnioski płynące z tej konferencji, są dla nas dziś wskazaniem w jakim kierunku powinny zmierzać nasze działania, szczególnie w zakresie praw dziecka.

Chciałabym jeszcze powiedzieć, że ustanowienie przez Sejm Ogólnopolskiego Dnia Praw Dziecka będzie miało swój wielki wymiar i znaczenie dla całego państwa. Przyczyni się również do jeszcze lepszego wypełniania przez nas wszystkich zadań wobec dzieci i pełnego korzystania przez nie z przysługujących im praw. Będzie służyć krzewieniu najlepszych wartości jakie leżą u podstaw nowoczesnego demokratycznego państwa, takich jak wychowanie do życia w przyjaźni, szacunku dla odrębności i dla prawa, życzliwej pomocy i współpracy między ludźmi, pokoleniami, społeczeństwami i narodami.

Niewątpliwie, przyjęcie uchwały Sejmu ustanawiającej ten ważny dzień, ugruntuje świadomość, że Polska to państwo prawa i ojczyzna praw dziecka.

Pozwolę sobie teraz przedstawić projekt uchwały.

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia, tu data podjęcia uchwały, w sprawie ustanowienia dnia 20 listopada Ogólnopolskim Dniem Praw Dziecka.

20 listopada 2014 r. przypada 25. rocznica przyjęcia przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych Konwencji o prawach dziecka. To wydarzenie ma szczególne znaczenie dla Polski jako inicjatora i prekursora prac nad stworzeniem tego największego na świecie dokumentu chroniącego prawa dzieci.

Jako Polacy jesteśmy dumni z faktu, że to właśnie nasz kraj w 1978 r. przedstawił jego projekt i zaproponował Komisji Praw Człowieka ONZ jego uchwalenie. Był to niewątpliwie jeden z największych polskich sukcesów na arenie międzynarodowej.

Przypominając szczególny wkład i rolę Polski w tworzeniu światowego systemu ochrony praw dziecka, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia dzień 20 listopada Ogólnopolskim Dniem Praw Dziecka.

Tak brzmi propozycja projektu uchwały. To tyle. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję bardzo pani przewodniczącej. To jest projekt komisyjny, który przyjęła Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Czy pan rzecznik w tym momencie zechciałby zabrać głos jako inicjator tego projektu? Proszę bardzo.

Rzecznik praw dziecka Marek Michalak:

Pani i panie przewodniczący, szanowne Komisje, szanowni państwo, przede wszystkim chciałbym bardzo serdecznie podziękować za tak życzliwe przyjęcie propozycji wzmoc-

nienia tego przesłania 20 listopada, które, z jednej strony, wychodzi od Deklaracji Praw Dziecka, z drugiej strony od Konwencji o prawach dziecka.

Tak jak powiedziała pani przewodnicząca – to jest ważne na arenie międzynarodowej, ale także osiągnięcie ważne dla nas w kraju w kierunku ochrony praw dziecka. Nie ma dzisiaj na świecie dokumentu szerzej, bardziej kompleksowo mówiącego o prawach dziecka. Na świecie Konwencja jest nazywana światową konstytucją praw dziecka. Jej założenia zostały bezpośrednio oparte na myśli pedagogicznej Janusza Korczaka. Myślę też, że nie bez znaczenia są tu takie postaci jak Maria Anna Tyszkiewiczowa, znana jako Hanka Ordonówna, czy Irena Sendler. Są to osoby, które swoim życiem, swoim działaniem na rzecz praw dziecka pokazały tę szczególną legitymację naszego kraju.

To, że Polska nazywana jest ojczyzną praw dziecka, nie jest bezpodstawne. Musimy pamiętać, że warto przypominać ten polski prymat. To, co nie jest przypominane, za chwilę zostaje zapomniane. Ważne jest także, żeby podkreślać specjalne miejsce, specjalny standard ochrony dzieci, jaki ze wszech miar staramy się stworzyć dla najmłodszych. Mam świadomość, że są inne dni, które akcentują dziecko jako osobę, jako podmiot.

Jest dzień 1 czerwca, który w Polsce od dawien dawna obchodzony jest jako Międzynarodowy Dzień Dziecka. Obchodzony jest również w innych krajach, tu po wschodniej stronie. Równolegle chciałbym zaznaczyć, że kraje, które dołączyły do państw zwracających uwagę na prawa dziecka, uznały dzień 20 listopada jako ten szczególnie wybrany, bo to dwa ważne dokumenty.

To jest również rekomendacja ONZ, żeby ten dzień 20 listopada szczególnie uczcić i zwrócić uwagę na to, co należy się dzieciom, tylko dlatego, że są dziećmi. To jest dodatkowa inicjatywa.

Chciałbym, żeby każdy dzień był dniem dziecka i dniem praw dziecka, żeby podmiotowość dzieci była jak najwyżej podnoszona, ale to jest takie przypomnienie, takie wskazanie. Myślę, że ta symboliczna uchwała jest takim pobudzeniem do dodatkowej edukacji w zakresie praw dziecka. Wszelkie działania legislacyjne inicjujące lepsze przestrzeganie praw dziecka potrzebują bardzo mocnego wsparcia w postaci edukacji.

Jeśli chcemy dziś lepiej przestrzegać te prawa, to musimy je znać, musimy je rozumieć. Muszą znać je dorośli, którzy są odpowiedzialni za dzieci. Muszą znać je dzieci, żeby móc się ich domagać.

W tym miejscu powiem, że wiele organizacji pozarządowych bardzo przychylnie poparło tę inicjatywę, podejmując działania, które akcentują dzień 20 listopada. Ze swojej strony bardzo proszę o dalszą życzliwość i o podjęcie tego tematu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję panu rzecznikowi. Kto z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji na temat tej uchwały?

Sprawa wydaje się tak oczywista i już wcześniej zaakceptowana przez Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Proszę zatem legislatorów o uwagi, bo słyszałem, że zgłaszali potrzebę wprowadzenia korekt redakcyjnych. Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Adam Niewęgłowski:

Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo, rozumiem, że jesteśmy na etapie szczegółowego rozpatrywania.

To są dosłownie 3 uwagi, bardzo drobne.

Pierwsza dotyczy propozycji, by tekst uchwały zaczynał się od słowa „dnia”. Tak zręcznościowo, językowo, żeby nie zaczynać od liczby.

Następnie kwestia językowo-ortograficzna. W sformułowaniu „Konwencja o Prawach Dziecka” wyrazy „prawach dziecka” powinniśmy pisać małymi literami. W Polsce piszemy właśnie w ten sposób. W dokumentach angielskich pisze się dużymi literami. W Polsce inaczej. Zatem „prawa dziecka” będziemy pisać z małej litery.

W pierwszym akapicie, po słowach – „znaczenia dla Polski” należy usunąć przecinek.

To są takie drobne rzeczy, które przy zgodzie Komisji możemy wnieść do tekstu bez konieczności zgłaszania żadnych poprawek. Jeżeli Komisja się zgodzi to zrobimy to. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czyli są to korekty nie wymagające formalnego zgłaszania poprawek.

Proszę zatem panią przewodniczącą o podsumowanie tej prezentacji projektu uchwały.

Poseł Stanisława Prządka (SLD):

Myślę, że te propozycje, które przed chwilą zgłosił pan mecenas z Biura Legislacyjnego są absolutnie do przyjęcia. Inaczej brzmi pierwsze zdanie jeśli rozpoczyna się od słowa „dnia". Jest techniczna kwestia małych liter przy „prawach dziecka". Przecinek też, jak najbardziej.

Proponuję, abyśmy zaakceptowali te zaproponowane zmiany. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Szanowni państwo, czy jest akceptacja dla projektu uchwały w proponowanym brzmieniu z korektami zgłoszonymi przez legislatora?

Nie słyszę uwag, zatem wnioskuję, że Komisja przyjęła projekt uchwały. Informuję, że projekt będzie rozpatrywany na posiedzeniu plenarnym dzisiaj o godz. 17.00.

Poseł Stanisława Prządka (SLD):

O godz. 19.30.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziś o 19.30 ten projekt będzie dziś rozpatrzony, a najpewniej w piątkowym bloku głosowań zostanie przyjęty.

Szanowni państwo, proponuję by posłem-sprawozdawcą naszych Komisji była pani przewodnicząca Stanisława Prządka. Przewodnicząca Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, a więc inicjatora tej uchwały.

Nie słyszę innych propozycji, zatem pani przewodnicząca będzie reprezentować obydwie Komisje w pracach nad tym projektem.

Szanowni państwo, na tym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia. Jeszcze tylko informacja o pewnej uroczystości, która odbędzie się jutro. Wielka Gala Integracji z udziałem pana prezydenta Komorowskiego. Gdyby ktoś z pań i panów chciał w tej uroczystości dwudziestolecia Integracji wziąć udział, to w Prezydium Komisji mamy jeszcze kilka zaproszeń. Jutro o godz. 18.30.

Na tym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia. Zamykam posiedzenie. Dziękuję państwu.